Ч. 67 Пятниця 24 марця (5 цьвітня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостьвах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Др. І. Семирадский о еміґрациї до Бразилії.

Др. І. Семирадский, котрий як звістно їздив недавно до Удіни та Ґенови, щоби там на місци переконати ся о руху еміґрацийнім наших селян до Бразилії, подає тепер о тім такі вісти:

В Удіні єсть одинокою честною аґентурою, на котру можна спустити ся „Silvio Nodari". Ославленого аґента Ґерґолета вже нема, він сам утік до Бразилії. Він немає тут ніякої явної аґентиї, але вербував еміґрантів потайком, де удало ся, а зібравши споро листів від охотних виїзджати до Бразилії, продавав їх правдивим аґентам всіляких товариств пароходної плавби. Він не перебирав в средствах і видумував всілякі байки та фальшиві обіцянки, котрими засипав Галичину.

Сільвіо Нодарі ділає зовсім честно, а др. Семирадский заставши у него кілька листів, що мали вислати ся до Галичини, прочитав їх і переконав ся, що они писали всї однаково та що в них нема ніяких фальшивих обіцянок а подані лиш кошти перевозу і условя, під якими можна одержати карту на їзду кораблем до Сантос. В листах тих не було анї слова згадки, під якими условями принимають ся поселенції в Бразилії а сам аґент запитаний о то сказав, що навіть коли самі еміґранти его о то питають, то їм не каже, бо не хоче їх туманити. Доси висилано всїх еміґрантів галицких, що їхали на Удіну, до Сантос.

Манїпуляция безплатного переходу єсть така: компанїя „Metropolitana" пускає від часу до часу якусь скількість безплатних перевозів на кошт правительства на лїцитацию і відпускає тому, хто дасть менше. Тота спілка, котра удержить ся при лїцитациї, робить тогди контракт з правительством о доставу означеного числа еміґрантів до визначеного їх порту без яких небудь дальших обмежень для еміґрантів, користаючих впрочім з прав, які після закона кольонїзацийного прислугують в Бразилії. Позаяк товариства перевозові суть лиш підручниками компанії „Metropolitana", то они нераз, самі не знають, на чий кошт відбуває ся безплатний перевіз, чи на кошт правительства цілої держави, чи на кошт правительства в удільних державах.

Коли др. Семирадский представив Нодаріому, що добре би було, коли-б він наших еміґрантів висилав лиш до Парани, взгляно до Ріо Жанейро, відповів сей, що єму все одно, куди він людий висилає, та що до Парани може їх даром висилати, але мусить насамперед зробити контракт з властителем корабля. Коли збере ся 300 пасажирів на однім корабли, котрі би їхали до Парани, то корабель може поступити до Ріо Жанейро або навіть завезти їх просто до Парани. Нодарі був до недавна аґентом компанії „Вельоче" але та компанїя не удержала ся при лїцитациї і перевозить тепер лиш за гроші (подорож з Удіни до Бразилії від дорослого чоловіка коштує 90 до 95 зр.).

Кільканайцять родин галицких Русинів чекає в Удіні на корабель а кілька між тими не має гроший на дорогу до Ґенови і коли їм хто не поможе, то їх відошлють шупасом до дому. Нодарі обіцяв дрови Семирадскому, що заповнив би один корабель самими Поляками, коли-б їх тілько зголосило ся а сьвященик, котрий би хотів станути тим людем за провідиря і товмача, мав би перевіз за дармо. Контрактів не кажуть підписувати ніяких анї в Удінї, анї в Ґенові, де сїдає ся на корабель а на границяи не питають також о документи. Однакож без повідомленя аґента о замовлену місця на корабли нехай нїхто не пускає ся, бо тяжко то відпокутує. При тім повинен кождий памятати о тім, щоби мав метрику, книжку службову або робітничу і сьвідоцтво моральности, бо тих документів вимагають яко леґітимациї до безплатного перевозу. Еміґранти не повинні подавати себе за Поляків або за Галичан лиш за Австрияків, а то для того, що Поляки брали участь в недавній революциї Бразилийскій і тамошнє правительство їх не любить.

В другім письмі з Ґенови з дня 22 марта каже др. Семирадский: Найважнїйша вість, якої я тут довідав ся, єсть, що заказано привозити еміґрантів до полудневих удільних держав: Парана, Ст. Катаріна і Ріо Ґранде до Суль, а то для того, що там єсть ворохобня і заведено стан облоги. З Ґенови вивозять їх до удільних держав Ріо Жанейро, Мінас Ґераес, Еспіріто Санто і Сао Паольо. З тих лиш край Сао Паольо єсть здоровий і відповідний для наших людий. Землї тепер нїгде не дають а еміґранти дістають лиш роботу у приватних предприємців плянтаций кавових. З плянтаторами роблять они зараз контракт, скоро лиш прийдуть до Бразилії і через цілий умовлений час (рік або два роки) мусять робити на гациєнді (фільварок, хутір).

В Ґенові — каже др. Семирадский дальше — застав я кілька родин руских з перемишляньского повіта, одурених покутним аґентом, котрі сидять тут без документів і паперів. (В Перемишлянщині головним аґентом був довгий час паробок в Печенїї, Гринько Петричка або Ґураль, поставлений від аґентиї в Удіне

46)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских поліщуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

22.

„Під бурим медведем".

Під самою Геленою, на найдальше на північ положеній границі міста, стояла над самим берегом самотна хата, як би то нїби місто єї відцуралось. Від півночи і заходу були коло неї високі дерева, на всході плила ріка Місісіпі, а на полудни, в тій стороні, як до міста, окружали єї густі, низькі корчі, що виросли тут були на місци торічного, неуживаного корчунку. Передна улиця з міста ішла аж сюди, так бодай було написано на таблици, що була прибита на якімсь дубі, а ґрунт тут був порозділюваний на поодинокі парцелї, призначені під будову; єго закупили були якісь спекулянти, але він стояв порожний, бо більша часть поселенцїв воліла осїдати в місті Наполеонї, при устю Арканзасу, котре якось лїпше розвивало ся. Се місто, бачите, стояло через ріку Арканзас в непереривній звязи з цілим величезним заходом Сполучених Держав, коли противно Гелена була як-раз на заході віддїлена величезними мочарами майже зовсїм від прочих осель, порозкиданих тут і без того лиш зрідка. Лиш рядом низьких горбів могла она удержувати якусь звязь з містами Літль Рок та Батсвіль, а до першого із сих міст навіть через цілий рік можна було лекше дістати ся пароходами. Малі пароходи заходили навіть аж до міста Батсвіль і то при досить низькім станї води.

Видко, що властитель тої парцелї над самим берегом мав надію і рахував на то, що сам єї забудує, бо виставив там досить обширний домок, прочистив доокола него ліс і став навіть управляти недалеко звідси положене і належаче до него поле. Але незадовго, як то звичайно буває у західних піонірів та баквудсманів, не злюбив собі вже того місця. Гелена не збільшала ся так, як він того сподївав ся, і він продав свою малу посїлість якомусь давному лодкареви за так низьку ціну, що єму ледви вернули ся кошти роботи. Той лодкар осїв там, дістав від судиї позволенє продавати спіритусові напитки — після американьского права не вільно єму лиш було продавати Індианам, муринам та воякам — і мусїв очевидно робити добрі інтереси, бо незадовго потім збудував собі ще й ґаляр, що підчас повени стояв таки коло хати, а на весну був на ріці, привязаний там довгими линвами. В березї були викопані малі східцї, котрими сходило ся до ріки.

Правда, що в місті розповідали собі люди, що особливо на тім ґалярі грають в ночи в карти, і то о великі суми. Але сам судия ходив туди несподївано з поліцианами на ревізию і не знайшов нічогісенько підозріного; а що хата стояла досить збоку від міста і не чути було, як там по ночах висьпівують та викрикують, то й нїхто не журив ся нею. До того ще й господар єї заходив рідко до Гелени, бо все то, чого єму було потреба, брав собі з ґалярів та пароходів. Тому люди в місті навіть і не знали, як він виглядає з лиця.

Вже було пізно з полудня, а небо над низькими мочарами, що тягнули ся на всї сторони сьвіта, було захмарене і аж чорне. Мрака, що доси сунула ся туди лиш поодинокими, ще порозриваними хмарами, а крізь котру ще денеде було видко ріку, а навіть, коли трохи повіяло, можна було добачити й тамтой беріг, збила ся тепер в густу масу та вкривала спокійно страшно ручу під нею воду. Навіть легкий вітер, що доси ще не втих, не міг єї розігнати і лиш часом відривав кусні з неї та гнав ними в глубину краю. Ті кусні несли ся тогди білими, прозорими хмарами, щоби відтак сполучити ся з випарами на долах та набрати нової сили і вернути назад над вкрите мракою русло ріки.

Навіть і само сонце не могло продерти ся кріз ту густу, уперту ослону, а червоний єго кружок, як облитий кровю, стояв на небі. Через ціле полудне бороло ся оно, як той велит, з тими збитими масами мраки, але на дармо,

аґентом на пов. перемишляньский і бобрецкий, а чарід довший час громадами спішив до Печенії „записуватись“ у Гринька, поки вкінци не замкнено его до арешту за сплетні о цісаревичу Рудольфі в Бразилії.... *Ред.)*

При помочи консуля австрийского відшукав я того аґента і відобрав від него папери. Ті родини уміщено тимчасом в арешті поліцийнім, бо в инший спосіб не далось би зачислити коштів за кількадневне удержане семеро людий на кошт консуляту. Біда тут велика з причини браку товмача. Консуль австрийский був переконаний, що родини, о котрих тут бесіда, хотять вертати до Львова і приїхали з Бразилії. За товмача служив якийсь Дальматинець, котрий і слова не знав ані по польски ані по руски.

Із сего всего, що розслідив др. Семирадский, виходить ось що: Правительство бразилійске спроваджуе, що правда, еміґрантів із заграниці, але не дае їм землї, лиш платить кошти подорожі, розумів ся як найменші і длятого віддае перевіз компанії. Компанія хоче заробити і відпускае сей інтерес спілкам корабельним; спілки хотять заробити і віддають інтерес аґентам, аґенти хотять заробити і наймають собі своїх підручних аґентів — а всім остаточно платить наш темний і нерозважний селянин, котрий думаючи, що знайде щасте, пхае ся ще в більшу біду. Коли вже такий наш темний еміґрант оплатив ся своїм маетком всім аґентам і їх підручникам, спілкам і компанії та остаточно дістав ся ся до Бразилії з нічим більше лиш з голими руками, то що его там чекае? Ті его руки мусять ще там працювати що найменше рік або два на бразилійских плянтаторів. А по році або двох, що его жде? Або забирай ся та іди знов в сьвіт за очи або запродуй ся дальше в плянтаторску неволю.

Ось той рай, який думають наші темні селяни, що его знайдуть в Бразилії!

Перегляд політичний.

На вчерашнім засіданю Палати послів вела ся дальше дебата над реформою податковою. Пос. Щепановский промавляв за пільгами для кас щадничих і банків. Відтак ухвалено внесене пос. Кайзера в справі кас Райфайзеновских і резолюцию пос. Шварца, щоби зиски з почтових кас ощадности розділювано межи краї на цїли добродійні.

Вчера зібрав ся на нараду комітет епіскопів під проводом кн. кардинала Шенборна. Беруть в нїм участь кард. Груша, і епіскопи з Люблянии, Берна, Лїнца і Ст. Пельтен.

Цар і цариця думають в червню загостити до Фінляндиї і задержать ся там найдовше в Гельзінґфорсї, де їм представить ся сенат фінляндский і всїлякі депутациї.

З московского унїверситету видалено звиш сто студентів, котрі не могли заплатити оплати шкільної; таких студентів було 350, але прочі одержали запомогу з каси унїверситетскої або з инших сторін.

В бельґійскім парляментї прийшло було вчера по засіданю до великого скандалю. Клерикальний посол Гелепіт звернув ся до социялїстичного посла Дефіскона і сказав: Уважайте ся за вибитого в лице. З того пішло межи тими послами і ще кількома другими до так великої бійки, що аж служба парляментарна мусїла робити порядок.

Новинки.

Львів дня 4 цьвітня 1895.

— **Іменованя.** Краева рада шкільна іменувала учителями шкіл народних: Григ. Турского в Стрілкові, Теодозію Стоцку в Завадові, Мих. Леваківну в Варяжи, Людв. Синдаківну в Лїсечниках, Казим. Новотарского в Товстобабах, Теоф. Муху молодшим учителем 2-клясової школи в Чижках, Стеф. Валевску молодшою учителькою 6-клясової школи женьскої в Рогатинї, о. Дан. Куція греко-кат. катихитом при 6-клясовій школї мужескій в Дрогобичи, Ядв. Борейківну молодшою учителькою 3-клясової школи в Римановї, Раф. Ротштайна учителем мойсевої релїґії при 6-клясовій школї в Дрогобичи, Едв. Дашкевича управителем 2-клясової школи в Крукеничах.

— **Краева рада шкільна** ухвалила на засіданю з дня 1 цьвітня с. р.: 1) Затвердити іменоване о. Северина Павроцкого греко-кат. пароха в Шляхтинцях, на духовного члена до ц. к. окружної ради шкільної в Тернополи; 2) затвердити вибір Корнила Лїщиньского, управителя народної школи на передмістю Наконечне в Яворові на представителя учительского званя до ц. к. окружної ради шкільної в Яворові; 3) установити посади учителїв релїґії римо-і греко-кат. в 5-клясовій школї в Гусятинї від 1 вересня 1895; 4) перемінити від 1 вересня 1895 школи народні в Павлосеві на триклясову і одноклясову в Загірянах на двоклясову; 5) приймити до відомости справоздане краевого шкільного інспектора з люстрациї ґімназиї сьв. Анни в Кракові.

— **Аматорске представлене** устроене „Клюбом Русинок“ не принесло сподїваного доходу на фонд будови руского театру, бо публики явило ся досить мало, однако випало дуже добре що до гри. Грано драму М. Кропивницкого „Дай серцю волю — заведе в неволю“ і представлене сеї штуки випало завдяки заходам режісера п. Гулевича — як сказано — дуже удачно. Побіч п. Гулевича, котрий віддав ролю Микити дуже добре, визначили ся ще пп.: Паньківский, урядник „Днїстра“, в роли сироти Івана та Ленкий і Тобилевич. В жіночих ролях вивязали ся дуже гарно панни Ольга Барвіньска з ролї Одарки і Крушельницка, сестра сьпівачки, з ролї Марусї. Всї прочі ролї, як і численні сьпіви доповняли дуже добре цїлість. Що публики явило ся мало, то була сему по части винна непогода а по части (особливо у сьвященичих родин) теперішна реколекцийна пора.

— **Від о. Йосифа Федоновича** одержуемо отсе письмо з просьбою о уміщене: Фантова льотерия в користь маючої будувати ся церкви в Крупци відбуде ся в Нароли з кінцем червня або з початком липня с. р., а то з причини пізного одержаня концесиї від властий. — *О. Йосиф Федонович.*

— **Повени.** З Жидачева доносять, що води в Днїстрі починають поволи опадати, хоч повінь все ще тревае. — В Сокали здержано возову комунїкацию через міст і лише піших перепускае ся. В наслїдок такої величезної повени Буга позаливані околичні дороги, а між иншими також і доїздова дорога від двірця зелїзницї до Сокаля, на котрій перевозять ся тепер човном, яких 100 метрів завдошки. Також залиті дороги, що ведуть по лївім березї Буга від двірця зелїзницї до Угринова і инших місцевостий. Передмістє Сокаля, Забуже, залите в значній части і около 50 домів стоїть під водою, між котрими також і нововимурована школа. З людий нїхто не потерпів.

а тепер, як би ему вже охоти не ставало, покидало ту невідрадну борбу і поважно та гнївливо клонило ся до спочинку десь там поза пралїсами. Коли-ж би відтак ще й вечірний воздух не проложив собі дороги, коли-б ще й він холодним подувом не розбив сильного ворога, то ніч ледви би розігнала ті маси. Роса нічна і вогкий віддих дрімаючої землї додавали мраці ще більше сили, так, що она ширила ся на всї боки і наконець обгорнула навіть і лїс по сам его край, куди за дня не могла дібрати ся.

Стояча над самим берегом хатчина опинила ся також в мраці, а бодай була так близько еї границї, що за найлекшим подувом вітру могла цїла маса мраки на ню звалити ся і еї обгорнути. Але тій веселій ґромадцї лодкарів, що зібрала ся була у хатї, було то байдуже; она висьпівувала та викрикувала і лиш раз була притихла, та й то лиш на кілька хвиль, коли до хати увійшов якийсь дуже модно і елеґантно убраний чоловік, котрий очевидно не належав до тої громади, та не оглядаючись анї на право, анї на лїво, перейшов борзо через битком набиту комнату і зараз потім щез у дверох, котрими входило ся до задної части будинку.

Коли він увійшов до низонької комнатки, з котрої видко було на ріку, хотїла якась друга особа, як здавало ся, тихцем і неспостережено винести ся противними дверми на двір, але той, що увійшов, добачив то, і не допустив до того.

— Ватерфорд! — сказав він поважно — лишіть ся тут!... я не хочу тепер розпитувати, для чого ви покинули свое становище.... пізнїйше може будете мусїли за то відповідати. Чи Тобі вже вернув?

— Нї, не вернув, пане капітане Келї! — відповів той хлописко покірно, хоч він звичайно виглядав на дуже лютого і зухвалого чоловіка а своїм одним сьвітячим оком — бо друге стратив був в ґавчінґу [1]), зиркав не певно з під густих, сивих бров.

— Не вернув? — відозвав ся Келї невдоволений і аж тупнув ногою — а щоби ему ноги покрутило. — Пішли кого борзо за ним.... він мусить вже десь бути в дорозї і приїде ще сеї ночи на остров.... скоренько.... пішли Бельвіого, він легкий, та й кінь може з ним гнати. Нехай зараз каже перевести ся, та сїдае на коня і жене, що лиш кінь вискочить та.... ще одно. Скоро побачите звідтам знак ракетою, то не чекайте вже моїх приказів; вже знаете, що маете тогди робити. Але поспішіть ся та вишлїть всїх, кого лиш зможете, та нехай і всї будуть готові до втечі.

Одноокий пішов, а капітан заложивши руки на охрест ходив добрих кілька мінут задуманий по комнатї, аж станув перед Торбім, господарем сеї злодійскої нори, котрий з шапкою в руцї слухав его покірно, і відозвав ся до него тихо але борзо:

— Здае ся.... прийде сюди незадовго післанець з над озера.... нехай іде зараз за мною на остров, навіть тогди, коли би то був сам Сандер.... мушу з ним поговорити. Впрочім держіть ся нинї й завтра спокійно.... позапрятуйте все, що могло би викликати яке підозріне, коли-б спала яка ревізия.... а майте бачне око. Щоби менї були люди на своім місци при ракетах; може ще лиш та осторожність....

Келї став надслухувати, бо на дворі почув ся голосний і скорий тупіт кіньских копит і в тій же хвили, коли він не ошибав ся, роздав ся таки під самими дверми. Торбі висунув ся з хати, щоби подивити ся, хто то приїхав, але зараз по тім вернув з ледви дихаючим від утоми Сандером, котрий в чужій одежи і з розпатланим волосем — капелюх загубив десь в корчах — виглядав якось дико і був як би перепуджений.

Посилайте зараз післанця до Келього — відозвав ся він перш у сего, шепнувши до господаря — але скоренько.... скоренько.... скоренько.... чуете, чи може вам уха позакладало? Посилайте зараз післанця до Келього.

— Та-ж капітан тутки — відозвав ся наконець господар, здивований промовою Сандера та его якимсь дивним виглядом — він вже питав ся, чи від вас нема якого післанця.

Не чекаючи на дальшу відповідь старого, друлив ним молодий мужчина на бік, підгорнув собі волосе, та увійшов до комнати, де було повно гостий. Зі всїх боків витали его голоси радости, а дехто підніс і чарку, щоби разом з ним випити. Але він взяв лиш одну

[1]) Ґавчінґ (gouching) есть то поганий звичай, практикований в малій части Сполучених Держав, головно в Кентекі. Коли при боксованю або в боротьбі один противник повалить другого на землю, а той на сподї не скаже „enough“ (інав=досить) лиш копае ногами і кусае, то той, що на верха, старае ся зручно замотати пальцї у волосе свого противника, а відтак великими пальцями видушуе ему очи на верх. Той то звичай називають: „ґавчувати“. Той, що на сподї, старае ся тогди схопити зубами свого противника за пальцї і відкусити їх ему. Від „ґавчованя“ вилїзуть нераз одному з противників очи на верх і він тогди крикне „інав“, а тогди другий его зараз пускае. З часом прийдуть очи знов в свое місце, але найчастїйше жертва такої борби слїпне. Хто в ґавчінґу стратив одно око, мае право не приняти визваня до такої борби.

— **Вигляди на неурожай.** З Золочівщини пишуть, що сего року грозить рільникам цілковита руїна. По двох роках неурожаю і низької ціни збіжа заносить ся на нове нещастє. Озимини вийшли з зими цілком чорні. Практичні господарі заповідають, що при теплім дощи може ще пшениця поправити ся, але жито треба буде переорати і засіяти ярим збіжем.

— **Самоубийства.** В коршмі в Сушици великій коло Старого міста повісив ся перед кількома днями якийсь вандрівник. З паперів, що коло него найшли, виходить, що мав називати ся Игнатий Калиновский і походив з Росиї. — В Ярославі застрілив ся з карабіна Вячеслав Вебер, поручник краєвої оборони з причини, що допустив ся спроневіреня на шкоду войскового скарбу.

— **Замах на памятник.** З Будапешту доносять, що в ночи з 1 на 2 цьвітня, около 1-ої години замічено на площи сьв. Юрія коло памятника ґенерала Генціого (оборонця Будапешту 1848 р. против Мадярів) якогось порядно одітого мужчину, котрий запалив якийсь предмет, а відтак утік. По хвили дав ся чути страшний гук. Всї шиби в сусїдних домах повилїтали. Сторожа в королївскій палатї виступила під оруже, а поліция збігла ся з усїх сторін і побачила, що памятник мало ушкоджений. Виновника замаху бачив один урядник міністерства скарбу і кількох поліциянтів, як він утїкав. Они пустили ся за ним, але в однїй улици пропав він їм з очий. Вибух був такий сильний, що если би бомба була підложена лише троха близше памятника, то була би єго певно рознесла на кусники. Між иншими ушкодив вибух всї шиби в палатї архикнязя Івана і президента міністрів та в королївскій райтшули. Памятника стереже тепер войско. Підозріне паде на одного редактора мадярскої ґазетки, котрого доси не можна віднайти.

— **Не віриш, аж зміриш.** Два наші еміґранти Стойка з Русилова і Сикора зі Скнилова, що пішли до Бразилиї, пишуть тепер з відтам, що там дуже зле. Особливо Сикора остерігає людий, щоби не вірили тим аґентам, „що пишуть від води“, бо „що слово то брехня“. Ну, Сикора має таки чого каяти ся, бо „аґенти від води“ таки добре одурили єго, хоч він яко чоловік письменний не повинен був дати ся так затуманити. Він був дяком в Скнилові і там вело ся єму несогірше — але біда не ходить по лїсї лиш по людах, а аґенти еміґрацийні не ходять по пустини Сагарі лиш по Галичинї. Отже такий аґент сказав Сикорі, що він буде дяком в Бразилиї і дістане там 800 зр. пенсиї і ґрунт та ще й винагороджене за треби церковні. Сикора злакомив ся і утік, не сказавши навіть жінцї нїчого, куди вибирає ся; аж з Удіни написав лист до неї, щоби єї успокоїти. Тепер єсть він там простим робітником на днї. Сикора, здаєсь думав, що в Бразилиї нема жидів, бо пише тепер звідтам, що й там єсть „повно жидів, котрі такі штуки вміють, як наші жиди. Сикора і Стойка пишуть до своїх жінок, щоби они обсївали поля, і доносять, що вернуть в осени, скоро лиш призбирають гроший на подорож. Ті листи опамятали скнилївских селян, бо 12 родин, котрі вже були зовсїм готові в дорогу, лишають ся дома; їде лиш двох селян, котрі не довіряють і кажуть: „Сикора бреше, аби му не псували зарібку, як нас більше приїде“. — Ну, нехай самі так само зміряють, як Сикора.

— **Померли:** Людвик Козакевич, професор ґімназиї в Ряшеві, дня 1 цьвітня в 59-ім роцї житя; — Корнило Левицкий, кандидат нотарияльний в Перемишлянах, дня 28 марта; — Євґенія Гомівка дочка кiцманецкого сьвященика на Буковині, в 19-тім роцї житя; — Ольга з Щирбів Моравска, жена о. Єр. Моравского в Кривім, коло Балигорода, в 26-тім роцї житя.

Штука, наука і лїтература.

— **„Дзвінка“ ч. 7.** містить: Байку Ю. І. Крашевского „Сарака;“ — байку Л. Глїбова „Камінь та червяк“; — продовжене оповіданя Джонатана Свіфта „Подорожі Ґулївера“; розвідку „Вовки“; — байку „Будяк та коноплиночка“ і загадки, ребуси, задачі, шаради і т. ин.

— **„Учителя“ ч. 7.** містить: Продовжене статиї М. Грушевского „Виїмки з жерел до історії України-Руси“; — докінчене статиї Як. Миколаєвича „Про нові пляни научні для шкіл народних“; справоздане з загальних зборів Руского товариства педагоґічного; розвідка Генрика Верніца „Про отвертість в вихованю“; статейку „Курс рільничий для учителїв народних шкіл“ та постанови властий шкільних і конкурси.

Телеґрами.

Відень 4 цьвітня. При вчерашних тїснїйших виборах до ради громадскої вибрано знов пять антисемітів а двох лїбералів. Остаточний склад ради громадскої єсть такий, що в ній засяде тепер 74 лїбералів і 64 антисемітів.

Будапешт 4 цьвітня. Всяке підозріне за підкинене бомби під памятник Генціого паде на редактора Сельша і поліция поробила всякі кроки, щоби єго дістати в свої руки.

Білґрад 4 цьвітня. Вибори до рад громадских випали переважно в користь правительства; лиш в кількох громадах удало ся коаліциї радикалів з лїбералами переперти своїх кандидатів.

Будапешт 4 цьвітня. Вода в Дунаю все ще прибуває а під Могачем стоїть так високо, як то було в 1876 р. В околицях над Тисою єсть дуже велика небезпечність повени, бо вода дуже борзо прибуває. Ріка Марош вилила, залила місто Марош-Вашарчелї, зірвала мости і розбила греблї; шлях зелїзницї стоїть під водою.

Букарешт 4 цьвітня. Парлямент ухвалив вчера угоду Румунії з Росиєю і Австро-Угорщиною в справі плавби на Прутї і других менших ріках. Ріка Молдава коло Романа вилила і наробила великої шкоди.

Мадрид 4 цьвітня. Маршалок Мартінец-Кампос виїхав вчера на остров Кубу. На двірци зробила єму велика товпа людий грімку овацию.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·45
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·38	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·16	—	7·11	8.13	1·03	2·35
Стрия	—	—	9·25	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зi зваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского; він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

— **„Правда“**, вістник політики, науки і письменьства, виходить тепер два рази на місяць, 15-ого і 30-ого, складає ся з півпята аркуша друку на місяць, а мимо того коштує на рік тілько 4 зр. Адміністрация „Правди“ находить ся у Львові, при улици Академичній ч. 8.

Надіслане.

Глядає посади Теодор Казнох, півець з добрим голосом і красними сьвідоцтвами. Мешкає в Гійчи, почта в місци.

За редакцию відповідає Адам Кархазевский

і випив, не розбираючи навіть богато, що там в нїй було, а відтак не кивнувши навіть головою на знак подяки пішов борзо згаданими вже повисше дверми, котрі ще й засунув за собою.

Келї був сам і споглянув бистрим оком на него, а Сандер оглянувшись боязько довкола, щоби переконати ся, чи єго хтось не підслухає, приступив до капітана і шепнув до него:

— Ми зраджені!

Счудуваний видивив ся він на капітана, бо той замість налякати ся тої страшної вісти — як він того сподївав ся — споглядав на него зовсїм спокійно. Лиш от що відповів єму на то:

— А чому ви не зробили того, що вам було наказано?

Сандер розгаїваний тим дуже, аж не знав через хвильку, що робити, а Келї, що привик був читати в души людий, відразу зміркував, що в нїм діяло ся. Але молодий злочинець, котрого може більше дивувало поступоване капітана, як єго питане, опамятав ся зараз і став розповідати коротко, але так докладно, як лиш можна, про все, що стало ся на Ляйвльовій фермі, навіть і про зізнане мулята, при котрім були Кук і доктор. Він знав то дуже добре, що причини, задля котрих годі було єму відступити від мулята, були досить важні, та що треба було ратувати житє перед мешканцями держави, що вже звернули на розбишаків свою увагу.

Келї не відповів єму анї словечка, лиш приступив до віконця, що виходило в ту сторону, як до ріки і задуманий споглядав на сїру мраку, що вкривала ріку. Сандер ходив тимчасом нетерпеливо по комнатї, аж єму від того довгого мовчаня зробило ся якось маркотно і він нїби трохи зі страхом, нїби із зухвалости відозвав ся: Ну, сер?

— Ну, сер? — повторив капітан і обернув ся поволи до него — стало ся, чого я вже давно побоював ся, і нїчо менї так не дивно, як то, що ті бистроокі полїшуки, так славні з того, що уміють все винюхати, як ті Індияни, не довідались всего давнїйше і дали нам тепер досить часу забезпечити наше добро.

— Забезпечити? — спитав Сандер здивований — у мене якось дуже мало того добра, котре би менї треба забезпечувати — я сподїваю ся, що завтра буде поділ спільної каси, котра єсть у ваших руках і так вишептав ся, що не маю чим хоч би заплатити собі за їзду кораблем до Ню-Орлеану. Забезпечити.... ви бо, капітане, якось дуже холоднокровно дивитесь на цїлу справу! А знаєте то, що ті падлюки готові всїсти нам на карк кождої хвилї? Але от добре, що я собі нагадав.... мушу вас просити о задаток.... чоловік не знає, як стоїть справа та що з ним може стати ся і длятого добре мати на стілько в кишени, щоби бодай в першій хвили можна вибрати ся хоч би кудись недалеко в дорогу. Дайте менї наперед пять сот долярів а відтягніть собі завтра від моєї пайки. Мушу в Гелені заглянути до краму і купити собі яку одїж. Виглядаю як той який страхопуд і не можу так явити ся перед панями.

(Дальше буде).

ІНСЕРАТИ.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
купує і спродає
всякі ефекти і монети
по курсї деннім найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї
Яко добру і певну льокацію поручає:

$4^1/_2$% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
5% листи гіпотечні без премиї
$4^1/_2$% листи Тов. кредитового земс.
$4^1/_2$% листи Банку краєвого
$4^1/_2$% пожичку краєву галицку
4% пожичку пропінацїйну галицку
5% „ „ буковиньску
$4^1/_2$% пожичку угорскої желїзної дороги державної
$4^1/_2$% пожичку пропінацїйну угорску

4% угорскі Облигациї индемнїзацїйні,
котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цїнах найкористнїйших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цїнні, як також купони за готївку, без всїлякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученєм коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 6

Clayton & Shuttleworth
Львів, улиця Городецка ч. 22.

поручають на сезон весняний свій **богатий склад машин і знарядів рільничих,** знаних зі знаменитої конструкциї і дуже солїдного виконаня, а іменно:

плуги односкибові і многоскибові, плуги рухомі екстриопатори, підскибівцї, плевники, сївники рядові о довільній скількости і віддаленю рядів, сївники ширококидаючі, борони, вальцї і т. п.

Репарациї машин виконують ся як найлїпше і найдешевше в робітни, заосмотреній в машини помічничі найновійшого системи гнані парою, по цїнах дешевих.

Ілюстровані цїнники і катальоґи gratis і franco. 32

Днїстер
Товариство взаїмних обезпечень
у Львові, улиця Валова ч. 11,

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, **припоручене Всеч. Духовеньству і всїм вірним Впреосьв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятами всїх трех Епархий,** обезпечає від шкід огневих будинки, скот (худобу), знаряди господарскі, збіже і пашу за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди **ліквидують ся і виплачують ся сейчас** по пожарі.

Зголошеня о уділене аґенциї в місцевостях, где нема близько аґентів „Днїстра", принимають ся. 19

Інсерати
(„оповіщеня приватні") як для „Народної Часописи" так також для „Ґазету Львівскої" принимає лиш „Бюро Дневників" **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,** при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

С. Спітцер у Відни
поручає
Товари камінні і шамотові.
Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні уряджения для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель
у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

Ц. к. управ. рафінерия спірітусу, фабрика руму, лїкерів і оцту
Юлїя Міколяша Наслїдників
Яков Шпрехер і Спілка

поручає найлучші розолїси, лїкери, славні горівки польскі, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що виробляє спірітус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цїлей лїчвичих. 22

Склади для міста Львова:
ул. Коперніка ч. 9., в торговли Вп. Е. Рідля площа Марияцка і в головнім складї вод мінеральних улиця Кароля Людвика ч. 29.

Бюро оголошень і дневників
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах ориґінальних.
До
Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-у"
може лише се бюро анонси приймати.

Поручає ся 9
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера